

Zaštita prirode

Zakonski osnov

Zakon o zaštiti prirode ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016 i 95/2018)
 Zakon o planiranju i izgradnji ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 i 9/2020)
 Zakon o inspekcijском nadzoru ("Sl. glasnik RS", br. 36/2015, 44/2018 i 95/2018)
 Zakon o prostornom planu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 88/10)
 Uredba o ekološkoj mreži ("Sl. glasnik RS", br. 102/2010.)
 Uputstvo za izradu programskog budžeta Ministarstva finansija (ažurirano u novembru 2019.)
 Uredba o lokacijskim uslovima ("Sl. glasnik RS", br. 35/2015, 114/2015 i 117/2017)
 Pravilnik o postupku sprovođenja objedinjene procedure elektronskim putem ("Sl. glasnik RS", br. 68/2019)

Naziv opštine/grada:

Smederevo

Naziv organizacije koja je prikupljala podatke:

Ekološki centar "Stanište"

Indikator 1.3. U posmatranoj JLS upravljači zaštićenog područja III kategorije usvojili su planove upravljanja zaštićenim područjem koji obavezno sadrže: - saglasnost nadležnog organa za zaštitu životne sredine JLS; - uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode i mišljenje zavoda o ispunjenosti uslova zaštite prirode; - saglasnost nadležnog ministarstva ili organa autonomne pokrajine ako zaštićeno područje obuhvata zemljište i druge nepokretnosti u svojini Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine i dobra od opšteg interesa.	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - planovi upravljanja zaštićenim područjem ne postoje ili ne sadrže potrebne saglasnosti, uslove i mišljenja organa i organizacija	0	Važeći planovi upravljanja ne postoje za sva zaštićena područja III kategorije.
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - planovi su usvojeni sa zakašnjenjem do više od 1 godine	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - planovi su usvojeni u zakonskom roku, sadrže saglasnost, uslove i mišljenja organa i organizacija	2	
IZNAD STANDARDA - U posmatranoj JLS svi planovi su usvojeni u skladu sa zakonom, javno su dostupni i objavljeni na zvaničnom veb sajtu	3	
Indikator 1.4. Planovi iz indikatora 1.3. se ostvaruju godišnjim programima upravljanja koji imaju saglasnost nadležnog organa JLS i dostavljeni su nadležnom organu do 15. novembra tekuće godine za narednu godinu. Upravljač zaštićenog područja dostavio je izveštaj o ostvarivanju godišnjeg programa za prethodnu godinu do 15. decembra tekuće godine.	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - Za planove upravljanja zaštićenim područjem nisu izrađeni godišnji programi u periodu 2020-2022 i nadležni inspekcijски organi ne sprovode nadzor	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - postoje godišnji programi ali nisu izrađeni blagovremeno i inspekcijски nadzor se ne sprovodi nad svim upravljačima; nisu dostavljeni svi izveštaji o ostvarivanju godišnjeg programa	1	Iako je u upitniku odgovoreno da je ispunjenost ovog indikatora u skladu sa zakonom, uvidom u izveštaje o sprovođenju programa upravljanja utvrđeno je da postoje izveštaji samo za jedno od 5 područja zaštićenih odlukom grada.
U SKLADU SA ZAKONOM - godišnji programi su izrađeni blagovremeno u periodu 2020-2022 i inspekcijски nadzor se sprovodi nad svim upravljačima; izveštaja o ostvarivanju godišnjeg programa se dostavljaju na vreme ili sa malim zakašnjenjem (ne duže od 3 meseca)	2	
IZNAD STANDARDA - Godišnji programi su izrađeni blagovremeno u period 2020-2022 i inspekcijски nadzor se sprovodi nad svim upravljačima; svi izveštaji o ostvarivanju godišnjeg programa su dostavljeni blagovremeno; godišnji programi i izveštaji su javno dostupni na veb sajtu JLS ili upravljača zaštićenog područja	3	
Indikator 1.5. % povećanja površine zaštićenih područja u JLS (ZP III kategorije u nadležnosti JLS) u odnosu na ciljeve utvrđene planskim dokumentima JLS.	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS uopšte nije predvidela proširenje zaštićenih područja; ostvarenost ciljeva je manja od 50%	0	Nije planirano povećanje površine pod zaštitom.
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - ostvareno je 50 – 80% zadatih ciljeva	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - ostvarenost cilja je 80 - 100% u predviđenim rokovima	2	
IZNAD STANDARDA - % povećanja zaštićenih područja je veći od zadatih ciljeva	3	
Indikator 2.1. U postupku izrade prostornih i urbanističkih planova (od uticaja na prirodu) nadležni organ JLS je pribavio: - uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode; - mišljenje zavoda o ispunjenosti uslova zaštite prirode	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - nadležni organ JLS nije pribavio uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode i mišljenje zavoda o ispunjenosti uslova zaštite prirode za prostorni plan JLS i planove detaljne regulacije/urbanističke projekte (od uticaja na prirodu); prostorni plan, planovi detaljne regulacije i/ili urbanistički projekti nisu usklađeni sa planovima područja posebne namene i/ili planom upravljanja zaštićenim područjima; ograničenja propisana aktom o zaštiti nisu preneti u prostorni i/ili urbanistički plan.	0	Važeći planovi upravljanja ne postoje za sva zaštićena područja III kategorije.
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - nadležni organ JLS je pribavio uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode i mišljenje zavoda o ispunjenosti uslova zaštite prirode za prostorni plan JLS i planove detaljne regulacije/urbanističke projekte (od uticaja na prirodu) ali su uslovi istekli i/ili planovi nisu izrađeni u skladu sa izdatim uslovima; prostorni plan, planovi detaljne regulacije i/ili urbanistički projekti su delimično usklađeni sa planovima područja posebne namene i/ili planom upravljanja zaštićenim područjima.	1	

U SKLADU SA ZAKONOM - nadležni organ JLS je pribavio uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode i mišljenje zavoda o ispunjenosti uslova zaštite prirode za prostorni plan JLS, planove detaljne regulacije i urbanističke projekte (od uticaja na prirodu) uslovi su važeći i plan je izrađen u skladu sa izdatim uslovima; prostorni plan, planovi detaljne regulacije i/ili urbanistički projekti su usklađeni sa planovima područja posebne namene i/ili planom upravljanja zaštićenim područjima.	2	
IZNAD STANDARDA - nadležni organ JLS je pribavio uslove nadležnog zavoda za zaštitu prirode i mišljenje zavoda o ispunjenosti uslova zaštite prirode za prostorni plan JLS, planove detaljne regulacije i urbanističke projekte (od uticaja na prirodu) uslovi su važeći i plan je izrađen u skladu sa izdatim uslovima. Planovi su ažurirani u skladu sa novim saznanjima i podacima o stanju prirode i zaštićenih područja; prostorni plan, planovi detaljne regulacije i/ili urbanistički projekti se redovno ažuriraju u skladu sa izmenama planova područja posebne namene i/ili programa upravljanja zaštićenim područjima, kao i sa novim planovima i programima.	3	
Indikator 2.2. Važeći prostorni plan JLS: - sadrži podatke o zaštićenim prirodnim dobrima (zaštićena područja, zaštićene divlje vrste i pokretna zaštićena prirodna dokumenta) i evidentiranim prirodnim dobrima (područja, vrste i pokretna prirodna dokumenta od značaja za zaštitu, za koja nije pokrenut ili sproveden postupak zaštite); - sadrži podatke o ekološki značajnim područjima Evropske unije NATURA 2000 (posebna područja za očuvanje staništa i vrsta i područja posebne zaštite za očuvanje staništa određenih vrsta ptica, u skladu sa propisima Evropske unije o zaštiti staništa i zaštiti ptica) koji su navedeni u Uredbi o ekološkoj mreži ("Sl. glasnik RS", br. 102/2010.) - sadrži podatke o (pokretnim i nepokretnim) objektima geonasleđa; - sadrži mere i aktivnosti o planirane zaštite, uređenja, korišćenja i razvoja prirodnih dobara, životne sredine, objekata geonasleđa, zaštite biodiverziteta i geodiverziteta; - sadrži pravila uređenja i građenja na zaštićenim prirodnim područjima, područjima ekološke mreže i koridorima i područjima sa geonasleđem. - Prostorni plan JLS je ažuriran (kroz izmene i dopune) sa aktuelnim stanjem zaštićenih područja koja su proglašena nakon stupanja na snagu prostornog plana	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - u prostornom planu JLS izostaju podaci o zaštićenim prirodnim dobrima ili su podaci netačni, nepotpuni ili zastareli; plan ne sadrži pravila uređenja i građenja na zaštićenim prirodnim područjima;	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - važeći prostorni plan sadrži podatke o zaštićenim prirodnim dobrima, mere i aktivnosti planirane zaštite ali plan nije ažuriran; postoje manji propusti prilikom utvrđivanja podataka o zaštićenim dobrima;	1	Prostorni plan postoji, I u njemu su uneti podaci o zaštićenim prirodnim dobrima, mere i aktivnosti planirane zaštite ali plan nije ažuriran
U SKLADU SA ZAKONOM - prostorni plan JLS je ažuriran i sadrži podatke o zaštićenim prirodnim dobrima proglašenim nakon usvajanja plana;	2	
IZNAD STANDARDA - prostorni plan je ažuriran, sadrži sve neophodne mere i aktivnosti planirane zaštite, uređenja, korišćenja i razvoja prirodnih dobara, životne sredine, objekata geonasleđa, zaštite biodiverziteta i geodiverziteta; sadrži pravila uređenja i građenja na zaštićenim prirodnim područjima, područjima ekološke mreže i koridorima i područjima sa geonasleđem.	3	
Indikator 3.1.b O izradi planova upravljanja zaštićenih područja obavestena je javnost i sprovedena javna rasprava	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - više od 50% planova usvojeno je bez javne rasprave;	0	Više od 50% planova usvojeno je bez javne rasprave
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - između 50 – 80% planova je usvojeno uz organizovanu javnu raspravu;	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - o izradi planova redovno je obavestavana javnost i sprovedena je javna rasprava u više od 80% slučajeva;	2	
IZNAD STANDARDA - javnost je redovno učestvovala u izradi planova kroz organizovane javne rasprave; postoje objavljeni izveštaji o učešću javnosti ili su izveštaji dostupni na zahtev za pristup informacijama od javnog značaja.	3	
Indikator 3.2. Upravljač zaštićenog područja je uključen u postupak izdavanja lokacijskih uslova, građevinske dozvole i izradu planova i programa koji imaju uticaj na zaštićeno područje, a koji su donošeni u prethodne tri godine (2020-2022)	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - upravljač nije obavestjen o izradi planova i programa i/ili izdavanju lokacijskih uslova/grad. dozvole u više od 50% slučajeva	0	Upravljač nije obavestjen.
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - upravljač nije obavestjen o izradi planova i programa i/ili izdavanju lokacijskih uslova/grad. dozvole u manje od 50% slučajeva	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - upravljač je obavestjen o izradi planova i programa i/ili izdavanju lokacijskih uslova/grad. dozvole u više od 80% slučajeva	2	
IZNAD STANDARDA - upravljač redovno učestvuje u izradi planova i programa i/ili izdavanju lokacijskih uslova/grad. Dozvola	3	
Indikator 4.1. U budžetu JLS za 2018, 2019 i 2020. godinu izdvojena su sredstva za programsku aktivnost 0003 zaštita prirode i sredstva za izradu planiranih studija zaštite i sredstva su potrošena u skladu sa namenom	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - sredstva za programsku aktivnost 0003 zaštita prirode uopšte nisu izdvojena u poslednje tri godine; sredstva su potrošena za druge namene; uopšte nisu izrađene planirane studije zaštite.	0	
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - rebalansom budžeta sredstva za zaštitu prirode su značajno smanjena; više od 50% sredstava za zaštitu prirode su potrošena za druge namene; više od 50% studija zaštite nije izrađeno.	1	Sredstva se planiraju povremeno, za poneka zaštićena područja, planirana sredstva utrošena su u iznosu manjem od 80% od planiranog.

U SKLADU SA ZAKONOM - sredstva za zaštitu prirode su predviđena u skladu sa strategijama i planovima zaštite životne sredine; više od 80% sredstava je namenski potrošeno; izrađeno je više od 50% planiranih studija zaštite.	2	
IZNAD STANDARDA - JLS kontinuirano (2020-2022.) povećava iznos sredstava namenjenih za zaštitu prirode; sva sredstva se namenski troše; u budžetu su izdvojena sredstva za zaštitu prirode u skladu sa strategijama i planovima zaštite životne sredine	3	



Izrada ovog dokumenta omogućena je uz podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj dokumenta je isključivo odgovornost autora i ne predstavlja nužno stavove USAID-a, Vlade SAD ili ostalih partnera na projektu.

Dokument je nastao u okviru projekta „Zajedno za životnu sredinu“, koji podržava Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), a sprovodi Beogradska otvorena škola (BOŠ) u saradnji sa Mladim istraživačima Srbije, Međunarodnom unijom za zaštitu prirode (IUCN), udruženjem ENECA, međunarodnom organizacijom The Nature Conservancy (TNC) i Američkom privrednom komorom u Srbiji (AmCham).